

NOTITIE

Weesperwerf Beheer C.V.
dhr. P.Schreur
Postbus 2552
3000 CN ROTTERDAM

DATUM: 11 juni 2019
ONS KENMERK: 19-0479/19.05143/FleVI
UW KENMERK: projectnummer 7890400 en opdrachtnummer O174-00037
AUTEUR: ir. D.M. (Menno) Soes
PROJECTLEIDER: drs. F. van Vliet
STATUS: versie 1.0
CONTROLE: F. van Vliet

Notitie aanvullende quick scan beschermde soorten Weesperwerf

Weesperwerf Beheer cf is voornemens om op Weesperwerf te Weesp woningbouw te realiseren. Hiervoor heeft Bureau Waardenburg in 2018 een quick scan flora en fauna en een nader onderzoek naar het voorkomen van kleine marterachtigen uitgevoerd. Sinds de eerste quick scan heeft er een uitbreiding van de geplande ingrepen plaatsgevonden. Verder heeft de opdrachtgever gevraagd de eerdere conclusies ten aanzien van de rugstreeppad te verifiëren en aanbevelingen te geven over hoe te voorkomen dat de soort zich hier vestigt. Hierdoor was het noodzakelijk aanvullend onderzoek te doen. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (10 juni 2019) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep op beschermde soorten beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie kan geen uitsluitel worden gegeven over de betekenis van de bomen in het plangebied voor vleermuizen. Om hierover uitsluitel te kunnen geven is nader onderzoek nodig. Indien de bomen in het plangebied van betekenis zijn als verblijfplaats voor vleermuizen kan naar het oordeel van het bevoegd gezag een ontheffing van de Wnb noodzakelijk zijn voor de kap.

Bij de planning en uitvoering van grond- en graafwerkzaamheden en kapwerkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten hierop - en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb - te voorkomen. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Het plangebied vormt leefgebied van enkele algemeen voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Grond- en graafwerkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep kunnen deze soorten treffen. Het gaat om soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing voor deze soorten is dus niet nodig.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Afbeelding 1 Ligging plangebied. In rood is aangegeven de grond die mogelijk wordt gebruikt voor de verbreding van de sloten die in lichtblauw zijn aangegeven. De kaart is aangeleverd door de opdrachtgever.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied Weesperwerf ligt in de noordoosthoek van Weesp. Ten noordoosten van het terrein loopt de vrij drukke Nijverheidslaan, ten zuidoosten kantoorpanden met

parkeerterrein (Nesland), ten zuidwesten een spoorweg en ten noordwesten van het terrein de Stationsweg met aanliggende kantoorpanden.

De uitbreiding van het plangebied bevindt zich langs de west- en zuidrand van het plangebied Weesperwerf. Het gaat hierbij om de sloten zelf en de aangrenzende gronden aan de west- en zuidzijde, zie afbeelding 1.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door Weesperwerf cf. Men heeft het voornemen de sloten te verbreden. Naast het vergraven van de sloten en de aangrenzende grond is het mogelijk ook noodzakelijk bomen te kappen.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de functie van het plangebied van beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 11 juni 2019. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. vijf km om het plangebied en gegevens tot 10 jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Het plangebied Weesperwerf is op 10 juni 2019 bezocht. Hierbij is zowel de uitbreiding als het gehele plangebied Weesperwerf onderzocht. De sloten zijn steekproefsgewijs bemonsterd met een steeknet. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

De uitbreiding van het plangebied bestaat uit twee smalle, ondiepe sloten (1,5-2 meter breed) die ten tijden van het bezoek volledig waren ingesloten door hoog riet. Langs de sloten zijn aanwezig: een smalle stroken gras, plekken met ruigtekruiden, een groep van vier essen aan de noordzijde en een houtsingel. De ondergroei van de houtsingel bestond uit ruigtekruiden, wilg en braam. De grotere bomen (>30 centimeter doorsnede) betreffen es, zomereik en gewone esdoorn. Diverse essen vertoonden duidelijke tekenen van de essentakziekte, een ziekte die voor essen uiteindelijk dodelijk is. Het ligt voor de hand dat deze essen in de toekomst sowieso geruimd moeten gaan worden in verband met veiligheid.

Afbeelding 2 De aanwezige sloten zijn smal en ingesloten door riet (links). De houtsingel heeft een dichte ondergroei van ruigtekruiden en braam.

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de uitbreiding van het plangebied ook geen geschikte groeiplaatsen biedt voor beschermde plantensoorten en zijn ook geen beschermde plantensoorten waargenomen

Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde ongewervelden. Uit de uitbreiding van het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden bekend. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de uitbreiding van het plangebied ook geen geschikte habitat biedt voor beschermde ongewervelden en zijn ook geen beschermde ongewervelden waargenomen

Vissen

In de uitbreiding van het plangebied is een smalle sloot aanwezig. In deze sloot zijn alleen tiendoornige stekelbaarzen gevangen. De weinige doorstroming, de sterke beschaduwing, het gebrek aan waterplanten en de matige water- en waterbodemkwaliteit maken deze sloot niet geschikt voor beschermde vissoorten. Ook zijn er uit de uitbreiding van het plangebied en omgeving geen waarnemingen van beschermde vissoorten bekend.

Amfibieën

De uitbreiding van het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied van algemeen voorkomende soorten amfibieën van het 'Beschermingsregime andere soorten' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Met name gewone pad en bruine kikker kunnen mogelijk voorkomen. De sloten bieden geschikt voortplantingswater voor deze soorten. Voor meer kritische soorten zijn deze sloten ongeschikt vanwege onder andere de aanwezigheid van vis en de sterke beschaduwning. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van het plangebied nu géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten amfibieën.

Rugstreeppad

Als aanvulling op de onderliggende quick scan heeft de opdrachtgever verzocht de conclusies omtrent de rugstreeppad, zoals opgenomen in de quick scan van 2018, te verifiëren. Mede door de aanwezigheid van de soort in de omgeving was kolonisatie niet volledig uit te sluiten.

Het volledige plangebied van Weesperwerf is hiertoe wederom nader bekeken. Ten opzichte van de situatie van 2018 is het terrein meer gaan lijken op de situatie voor het in 2018 uitgevoerde bodemonderzoek. Vrijwel het gehele terrein is volledig dichtgegroeid met riet, opschietende wilg, ruigtekruiden en diverse grassoorten. De vegetatie is dusdanig dicht dat ze ongeschikt is voor de rugstreeppad. Deze soort heeft open terrein of (zeer) lage vegetaties nodig om effectief te kunnen jagen. Het voorkomen van de rugstreeppad is dan ook niet te verwachten.

Na het bodemonderzoek, waarbij zwaar materieel is ingezet, was er de mogelijkheid ontstaan dat er geschikte voortplantingslocaties zouden ontwikkelen. Open, ondiepe plassen zijn het ultieme voorplantingshabitat van deze soort. Bij het bezoek in 2019 waren dergelijke plassen niet aanwezig en door het snelle herstel van de vegetatie is de mogelijkheid van het ontstaan van open plassen nu uitgesloten.

Door de afwezigheid van geschikt habitat wordt dan ook niet verwacht dat de soort in Weesperwerf aanwezig is.

Reptielen

Van de ringslang zijn alleen waarnemingen van zwervende dieren bekend van de zuidoever van de Vecht. Uit de directe omgeving van de uitbreiding van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend. Omdat in de uitbreiding van het plangebied en de directe omgeving weinig oppervlaktewater aanwezig is dat geschikt is voor vis en amfibieën (het voedsel van de ringslang) is het plangebied en omgeving niet geschikt als foerageergebied. De aanwezigheid van een populatie van deze soort kan dan ook worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Van de uitbreiding van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van kleine marterachtigen. In en rondom Weesp zijn er enkele waarnemingen van wezel en hermelijn, de bunzing lijkt te ontbreken in de omgeving van Weesp. De uitbreiding van het plangebied is (matig) geschikt als (vaste) verblijfplaats voor wezel en hermelijn. In 2018 is door Bureau Waardenburg in Weesperwerf een onderzoek uitgevoerd naar het mogelijk voorkomen van deze soorten. Hiervoor zijn een cameraval (marterkist) en sporenbuizen ingezet. Hierbij zijn geen waarnemingen van kleine marterachtigen gedaan en er wordt dan ook vanuit gegaan dat deze hier niet vast voorkomen en dat ook de uitbreiding van het plangebied van geen betekenis is voor deze soorten.

De uitbreiding van het plangebied vormt (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het 'Beschermingsregime andere soorten' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om diverse (spits)muizensoorten.

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Van de uitbreiding van het plangebied zijn geen waarnemingen van vleermuizen bekend. In de directe omgeving zijn diverse, recente (< 10 jaar) waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. De rosse vleermuis is recent eenmalig waargenomen (data NDFF).

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de uitbreiding van het plangebied is niet uitgesloten. In de uitbreiding van het plangebied staan diverse bomen waarvan niet kan worden uitgesloten dat er holtes aanwezig zijn die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Door de dichte houtsingel is er meer beschutting en kunnen geschikte microklimaten ontstaan. Het gaat hierbij met name om (paar)verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuizen, die vrij veel in Weesp voorkomt. Deze kleine vleermuissoort heeft aan kleine holtes/spleten genoeg voor de vestiging van een paarverblijfplaats. De aanwezigheid van grotere vleermuiskolonies lijkt niet waarschijnlijk. De aanwezige bomen waren overzichtelijk genoeg om dergelijke potentiële verblijfplaatsen vast te stellen vanaf de grond.

De groep van vier essen in het noordelijk deel van de uitbreiding lijken niet geschikt als verblijfplaats door de winderige ligging en de relatieve openheid van de bomen. Hierdoor kunnen geen geschikte microklimaten ontstaan.

De uitbreiding van het plangebied vormt potentieel onderdeel uit van het foerageergebied van vleermuizen. De aanwezigheid van water en opgaande beplanting maken de houtsingel en de sloten geschikt als foerageergebied. Het betreft – op basis van de aard en omvang en de omgeving - geen essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). Er zijn in de omgeving genoeg

uitwijkmogelijkheden aanwezig, zoals de begraafplaats en de oevers van de Vecht. De houtsingel vormt mogelijk een vliegroute voor met name de gewone dwergvleermuis, ruide dwergvleermuis en de laatvlieger. Dit is geen essentiële vliegroute, er zijn voldoende alternatieven.

Afbeelding 3 De vier essen in het noorden zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats¹ vastgesteld in de eventueel te kappen bomen in de uitbreiding van het plangebied. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats uitgesloten. De uitbreiding van het plangebied vormt wel geschikt broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is.

Effecten van de ingreep

Amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Grond- en graafwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*' treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is dus geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is daarom niet in het geding.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Vleermuizen

Indien vleermuizen in de te kappen bomen verblijven, kunnen de voorgenomen werkzaamheden leiden tot het vernielen van verblijfplaatsen van vleermuizen en mogelijk het doden van dieren.

Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis (welke functie) van de te kappen bomen voor vleermuizen (met name ruide dwergvleermuis) is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vogels

Grond- en graafwerkzaamheden en kapwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen er toe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft de uitbreiding van het plangebied namelijk geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Nader onderzoek

Om eventueel als basis te kunnen dienen voor een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming dient het vaststellen van zomer- en paarverblijven van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat in totaal uit vier rondes in de periode mei t/m september:

- 1x in ochtend en 1x 's avonds in periode half april- half augustus.
- 2x s'avonds in najaar (half augustus – half oktober) paarverblijfplaatsen.

Een mogelijk alternatief is zo spoedig mogelijk vast te stellen welke bomen (eventueel) gekapt gaan worden en deze te inspecteren door een vleermuisexpert. Dit onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd. Deze experts hebben de mogelijkheid in de boom/bomen te klimmen voor een nauwkeurigere inspectie. Vaak is hiermee uit te sluiten dat potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn. Indien er potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn, is alsnog een vleermuisonderzoek nodig om gebruik te kunnen vaststellen of uitsluiten.

Aanbevelingen

In de huidige situatie lijkt de kans op vestiging van de rugstreeppad in het plangebied Weesperwerf weinig waarschijnlijk. Geschikt habitat is gewoonweg niet aanwezig. Klepelen, maaien, e.d. zijn niet noodzakelijk om het terrein ongeschikt te houden voor de rugstreeppad en kunnen mogelijk zelfs averechts werken. Dit wordt dan ook niet aanbevolen.

Wanneer er echter begonnen wordt met het bouwrijp maken van de grond, zeker als het terrein hierbij voor langere tijd braak blijft liggen, kunnen de omstandigheden omslaan ten gunste van de rugstreeppad. Zeker aangezien het terrein bij het laatste bezoek als vochtig tot nat kan worden getypeerd. Om vestiging van de rugstreeppad te voorkomen worden de volgende maatregelen aanbevolen:

1. voorkom het ontstaan van ondiepe plassen die als voortplantingshabitat kunnen dienen;
2. Voorzie het terrein van een amfibieënscherm. Hierbij is het noodzakelijk dat wordt voorkomen dat er gaten ontstaan door vandalisme en/of werkzaamheden. Doordat het scherm een geleidende functie heeft vinden amfibieën de gaten vaak snel. Dit houdt dus ook in dat een regelmatige inspectie van het amfibieënscherm een essentieel onderdeel van het functioneren van het scherm vormt.

Literatuur

- Verhoek, L. & G.J. Brandjes, 2019. Inventarisatie kleine marterachtigen in Weesperwerf. Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-374. Bureau Waardenburg, Culemborg. Voorbeelden van referentie
- Soes, D.M., 2018. Notitie quick scan beschermde soorten Weesperwerf. 18-0355/18.05022/FleVI. ,Bureau Waardenburg, Culemborg.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met D.M. (Menno) Soes.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Weesperwerf Beheer C.V

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Postbus 365 4100 AJ Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl